

Handläggare: Staffan Halleskog
Telefon: 08-508 36 203

Till
Äldrenämnden
den 10 juni 2008

Riktlinjer för bidragsgivning till frivilliga organisationer för äldre

Äldreförvaltningens förslag till beslut

Äldrenämnden fastställer de reviderade riktlinjerna för bidragsgivning till frivilliga organisationer för äldre enligt bilaga.

Gunnel Rohlin
direktör

Sammanfattning

I samband med att äldrenämnd och äldreförvaltning inrättades fr.o.m. den 1 januari 2007 beslutades att ansvaret för bidragsgivningen till frivilliga organisationer/föreningar, vilka vänder sig till äldre, överförs från socialnämnden till äldrenämnden.

Äldreförvaltningen har tillsammans med en referensgrupp bestående av representanter från Kommunstyrelsen pensionärsråd gjort en översyn av nuvarande riktlinjer för stöd till frivilligorganisationer som vänder sig till äldre. Utifrån denna översyn föreslår äldreförvaltningen att äldrenämnden fastställer reviderade riktlinjer enligt bilaga.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben. Arbetet har bedrivits i samarbete med en referensgrupp med representanter från kommunstyrelsens pensionärsråd.

Bakgrund

Många av stadens nämnder lämnar bidrag till frivilliga organisationer/föreningar. Kommunfullmäktige styr övergripande denna bidragsgivning via nämndernas reglementen. En nämnd kan mer i detalj precisera sina bidragsregler genom att fastställa riktlinjer för sin bidragsgivning. I detta ärende föreslås riktlinjer för bidragsgivning till föreningar för äldre med utpräglad stadsövergripande verksamhet i Stockholms stad.

Fr.o.m. den 1 januari 2007 inrättades en äldrenämnd och äldreförvaltning. I samband med detta beslutades att nämnden har ansvaret för bidragsgivningen till frivilliga organisationer/föreningar som vänder sig till äldre. En revidering av riktlinjerna beslutades av äldrenämnden den 20 mars 2007. Denna revidering innebar i princip att de riktlinjer socialtjänstnämnden använt anpassades till att gälla för äldrenämnden.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen har tillsammans med en referensgrupp med representanter från Kommunstyrelsens pensionärsråd arbetat med att gå igenom riktlinjerna för att se om det behövs förtydliganden eller förändringar av gällande riktlinjer. Förvaltningens förslag till revideringar bygger till stor del på det förvaltningen och referensgruppen diskuterat och varit överens om.

Allmänna förutsättningar för bidrag från äldrenämnden

För att bidrag ska ges till frivilligorganisation för äldre är en förutsättning att deltagarna/medlemmarna i föreningen kommer från olika geografiska delar av Stockholm. Om föreningen i huvudsak vänder sig till äldre personer boende i en eller ett par stadsdelsnämnder är detta att betrakta som en lokal verksamhet, och bidrag söks från stadsdelsnämnderna.

För att en förening ska få bidrag från äldrenämnden ska föreningen vara uppbyggd och fungera enligt principer som främjar demokrati och jämställdhet. I stadgarna, godkända och antagna på årsmöte, ska framgå att alla som instämmer i föreningens målsättningar äger rätt till medlemskap. Bidragsmottagande förening ska vara en förening i juridisk mening, d.v.s. vara registrerad hos skattemyndigheten som förening och ha revisorer och styrelse som valts av medlemmarna enligt demokratiska principer. Nämnden lämnar inte bidrag till ekonomiska föreningar eller fackliga och politiska organisationer. Inte heller lämnas bidrag till föreningar och organisationer vars huvudsakliga uppgift är att tillvarata sina medlemmars ekonomiska intressen. Likaså lämnas inte bidrag till föreningar som bedriver ren hobby- eller fritidsverksamhet.

Föreningar som söker bidrag ska redovisa om de sökt bidrag för samma verksamhet från annan instans, såväl inom som utom staden. Vid kontroll av bidragsansökningar har förvaltningen rätt att ta del av de handlingar som behövs

för ändamålet. För redovisning av genomförd verksamhet ska av förvaltningen lämnade blanketter användas.

Frivilligorganisationerna ska bedriva sitt sociala arbete utifrån intentionerna i Socialtjänstlagen (SoL) och/eller Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade (LSS). Bidragens syfte är att komplettera och förstärka den verksamhet som staden bedriver i egen regi. Syftet är vidare att genom olika aktiviteter bryta att äldre personer lever isolerade och utanför samhällsgemenskapen. Detta oaktat om man behärskar det svenska språket eller ej. För de äldre som av olika anledningar inte klarar svenska språket förstärks ofta denna problembild. Insatser för att höja livskvaliteten kan ske genom bl.a. skapande av samlingsplatser, uppsökande verksamhet, information, stöd och hjälp i det dagliga livet.

Förvaltningen vill betona att när det gäller ansökningar om bidrag för nya verksamheter är syftet att pröva nya verksamheter eller att utveckla nya aktiviteter, metoder eller förnyelse i redan etablerade verksamheter. Syftet med bidraget är att det ska tillföra ett mervärde för de äldre och därigenom höja livskvaliteten.

Förändringar i förslaget till reviderade riktlinjer.

Förändringarna i förslaget är till stor del förtydliganden och klarlägganden. Intentionerna i förslaget till reviderade riktlinjer är desamma som i nuvarande riktlinjer. Den grundläggande förutsättningen för frivilligorganisationer att erhålla bidrag från äldre nämnden är att verksamheten och/eller aktiviteten ska vara till gagn för målgruppen dvs. de äldre. Förvaltningen bedömer att förslaget inte innebär negativa effekter för frivilligorganisationerna.

En förändring är att frivilligorganisationer indelas i fyra kategorier. För tre av kategorierna innebär det inga förändringar vad avser förfaringssättet vid ansökan om bidrag och äldreförvaltningens hantering av ansökningarna. För den fjärde kategorin föreslås en annan beräkningsgrund av bidraget, vilken presenteras nedan.

Förvaltningen vill tydliggöra äldre nämndens ansvarsområde vad gäller bidragsgivningen till frivilliga organisationer för äldre. Syftet är att verksamheten/aktiviteterna ska vara stadsövergripande dvs. medlemmarna/deltagarna ska vara boende geografiskt från hela Stockholms stad. Om medlemmarna/deltagarna i huvudsak bor i en eller ett par stadsdelsnämnder är detta att betrakta som lokal verksamhet, vilket innebär att föreningarna söker bidrag från stadsdelsnämnderna.

Enligt nuvarande riktlinjer kan bidrag sökas i form av *verksamhetsbidrag*, *projektbidrag* eller *start- och introduktionsbidrag*, vilka förvaltningen föreslår ska kvarstå.

Frivilliga föreningar/organisationer är till sin struktur mycket varierande. Detta har föranlett att förvaltningen har gjort en uppdelning av föreningarna i fyra kategorier vad avser verksamhetsbidraget.

1. *Direkta medlemsverksamheter.* I denna grupp finns flertalet föreningar som arbetar stadsövergripande för och med sina äldre landsmän med annan etnisk bakgrund. Aktiviteterna kan också omfatta icke medlemmar kommande från samma språkområde och/eller land.
2. *Direkta sociala verksamheter.* Företrädesvis organisationer som bedriver sin verksamhet mot trosfränder, medlemmar, men även social verksamhet inkluderande mera volontärverksamhet.
3. *Allmänna sociala verksamheter.* Verksamheter som erbjuder varierande aktiviteter för äldre i miljö med många åldersklasser t.ex. hemgårdar.
4. *Indirekt verksamhet.* Bedrivs företrädesvis av de stadsövergripande pensionärsorganisationerna, som främjar de lokala föreningarnas direkta verksamhet genom utbildning, erfarenhetsöverföring m.m.

Verksamhetsbidraget är ett stöd till frivilliga organisationer som redan bedriver en verksamhet för äldre. Verksamheten ska ses som långsiktig, under förutsättning att verksamheten bedrivs i enlighet med vad som angivits i ansökningsbeskrivningen. Verksamhetsbidraget beviljas för ett år i taget med beaktande av den kommunala budgetordningen med ettårsbudget.

Vad avser uträkningen av verksamhetsbidraget föreslår förvaltningen vissa förändringar i förhållande till nuvarande principer. För ovanstående kategorier 1-3 föreslås inga förändringar vid förslag till verksamhetsbidrag för kommande verksamhetsår. Förvaltningen skickar ut ansökningshandlingar till de organisationer som redan erhåller verksamhetsbidrag. Förvaltningen bedömer utifrån ansökningshandlingarna, eventuella kontakter och kompletteringar från föreningarna verksamhetsbidragets storlek och därefter föreslås äldrenämnden verksamhetsbidraget för kommande verksamhetsår för beslut.

Vad avser kategori 4 föreslår förvaltningen att ett generellt bidrag per stockholmsmedlem ligger till grund för verksamhetsbidraget. En förutsättning för att omfattas av kategorin är att det finns en huvudorganisation med lokala föreningar i staden, där verksamheten till de äldre bedrivs. Organisationen som ansöker om bidrag är huvudorganisation. Vad avser dessa organisationer är arbetssättet och verksamheten ett annat än för kategori 1-3. Huvudorganisationen stöttar de lokala föreningarna med information, utbildning, erfarenhetsöverföring m.m. till de ansvariga i de lokala föreningarna. Det är således inte den sökande huvudorganisationen som bedriver verksamhet direkt för de äldre, utan genom de lokala föreningarna. Den verksamhet huvudorganisationen bedriver vänder sig inte direkt till de äldre och därigenom är det svårt att redovisa vilka aktiviteter och

arbetssätt som de äldre faktiskt erhåller. Förvaltningen föreslår att organisationer enligt kategorin erhåller 40 kronor/stockholmsmedlem för 2009.

När det gäller *projektbidrag* och *start- och introduktionsbidrag* föreslår förvaltningen ansökan sker på ett likartat sätt som idag dvs. föreningar ansöker om bidrag löpande under året som förvaltningen bedömer och tar ställning till.

Förvaltningen har under 2008 påbörjat ett systematiskt och strukturerat sätt besöka och dokumentera de olika frivilligorganisationerna.

Bilagor

Förslag till ”Riktlinjer för stöd till frivilligorganisationer som vänder sig till äldre”